

prvý c. ř. s. Měl tedy nalézací soud, by si zjednal všestranný podklad pro správné posouzení věci, nabízený svědecký důkaz připustiti. Jelikož tak neučinil, trpí jeho výrok vadou dle čis. 4 Šu 281 tr. ř. a bylo proto rozsudek jeho v celém rozsahu podle Šu 288 čis. 1 tr. ř. zrušiti a věc odkázati k novému projednání a rozhodnutí soudu nalézacímu.

Čís. 1540.

Přečin proti bezpečnosti života podle §§ů 335, 337 tr. zák. a přestupek Šu 432 tr. zák.

Zavinění řidičího posunovače při posunování železničních vozů, nepřesvědčil-li se, zda pracující jeho výstražné volání slyšeli nebo slyšeti mohli.

Zavinění posunovače, nezajistil-li při tom vlhké koleje dvěma záložkami (čubami), nýbrž jen jednou.

(Rozh. ze dne 12. března 1924, Kr I 828/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Josefa J-a a Jakuba Z-a do rozsudku krajského soudu v Čes. Budějovicích ze dne 31. října 1923, pokud jím byl obžalovaný Josef J. uznán vinným přečinem podle §§ů 335, 337 tr. zák. a obžalovaný Jakub Z. přestupkem podle Šu 432 tr. zák.

Důvody:

I. Zmateční stížnost obžalovaného Josefa J-a dovolává se v první řadě důvodu zmatečnosti čis. 4 Šu 281 tr. ř. pro zamítnutí důkazního návrhu obhájce při hlavním přelíčení. Obhájce navrhoval 1. provedení místního ohledání a napodobení situace, jaká byla osudného dne, s přibráním jednoho znalce z oboru dopravy; 2. výslech svědka Rudolfa Č-y o tom, že před tím sám upozornil lidi, u skladiště pracující, že bude posunováno. Nabízené důkazy byly však právem zamítnuty. Co se tkne důkazu čis. 2, nebylo třeba jej prováděti z té příčiny, že při hlavním přelíčení byla přečtena jednak výpověď svědka Č-y, jednak spisy ředitelství státních drah v Plzni o kárném řízení proti obžalovaným, v nichž je rovněž obsažena výpověď Č-ova; dle této výpovědi udal svědek, jenž zaměstnán byl tehdy při vykládání zboží u skladiště, že když zpozoroval, že jeden zvážený vůz se blíží, zvolal na čet, jejímž byl vůdcem: »Pozor, jede sem vůz«, že však nárazu nebylo a že teprve, když vážení vozů bylo odbyto a posunovaný oddíl pro onen vůz zájžděl, nastal dosti prudký náraz, po kterém došlo k neštěstí. Výpověď svědka Č-y byla proto soudu známa a nemusil soud svědka tohoto znovu slyšeti, zvláště když upozornění svědkem stalo se při bližení se prvního odváženého vagonu ku skladišti, kdežto k osudnému nárazu, o který jediné zde jde, došlo teprve po drahé době po té při spojování odvážených vagonů, asi po $\frac{3}{4}$ hodině, jak seznal svědek František H., který rečto seznání podporuje skutečnost, že spisy najevo vycházející, že

tehdy bylo váženo celkem 12 vozů. Dle toho bylo nové slyšení svědka Č-y úplně postrádatelné, poněvadž pro posouzení případu lze považovati toliko za směrodatné, stalo-li se předepsané upozornění vykládací čety u skladiště bezprostředně před dojetím sunutého oddílu k poslednímu vozu, který stál v nepatrné vzdálenosti před vozy, u skladiště vykládanými. Zbytečným bylo však připouštět i důkaz čís. 1, poněvadž skutkový stav skýtá jednak naprosto jasný obraz o celé události, jednak úplně spolehlivý podklad pro bezpečné posouzení věci, to tím spíše, když soud měl po ruce výpověď svědka Josefa H-y, vrchního revidenta čs. státních drah, jenž jest odborníkem. Zamítnutím nabízených důkazů nebyl proto obžalovaný zkrácen ve svém právu na zákonnou obhajobu a není proto dovolávaný důvod zmatečnosti čís 4 Šu 281 tr. ř. opodstatněn.

Ani právnímu posouzení věci (čís. 9 a) Šu 281 tr. ř.) nelze činiti důvodné výtky, vezme-li se za podklad skutkový děj, nalézacím soudem zjištěný. Obžalovaný volal sice ke skladišti, kde se vozy vykládaly, ze vzdálenosti asi 100 kroků »pozor«, doznal však sám, že se nepřesvědčil, zda upozornění bylo pozorováno dělníky tam pracujícími. Soud zjišťuje také na základě výpovědí dotyčných dělníků, zejména poškozeného Františka V-y, že výstražného volání neslyšeli, a dovazuje z toho bezvadně, že obžalovaný o zamýšleném posouvání je dostatečně nevyrozuměl a že volání na 100 kroků je samo o sobě pochybno. Za tohoto stavu věci je správným závěr soudu, že ono volání obžalovaného nelze považovati za splnění předpisů čís. XX., čís. 1, 36 1. 1 úv. 1, 2. odst. V. žel. instrukce, dle níž mají se vždy při zamýšleném posouvání u skladiště předem vyrozumět dělníci tam zaměstnaní tak, aby varující seznal, že jeho upozornění bylo vzato na vědomí. Z této instrukce, jakož i z povahy věci samé plyne, že obžalovaný neměl se obmeziti na pouhé volání, ale měl se způsobem, dle okolností vhodným, přesvědčiti o tom, zda pracující upozorňování jeho slyšeli nebo slyšeti mohli. Neboť dané znamení bez takové záruky je bezcenným a je nerozhodným, zdali postup, obžalováním volený, je při podobných denních pracích obvyklým. Poněvadž se obžalovaný nezachoval tak, jak předpisy nařizovaly, stalo se, že dělník František V., jenž v osudném okamžiku stál s vozíkem zády k vyprazdňovanému vozu a jenž neslyšel upozornění a nebyl proto připraven na třesk narazivších na sebe vagonů, ulekl se, škulbl sebou do zadu a v tom již byl zachycen šroubem u dveří vagonu a shozen s rampy na kolej a přejeta mu noha. Uplatňuje-li stížnost, že, kdyby se řidič posouvání měl vždy přesvědčiti, zda pracující jeho upozornění slyšeli nebo slyšeti mohli, nebyla by možnou doprava a nastala by tak zvaná pasivní resistance, postačí na to odvěti, že za celého řízení nebylo obžalováním tvrzeno a nebyly jím a nejsou ani stížností uvedeny skutečnosti, že ve směrodatné době byly poměry takovými, že zachování onoho předpisu bylo nemožným. V onom nešetření předpisů instrukce, pokud se týče nevynaložení takového stupně opatrnosti a obezřelosti, jaký při situacích, jaká zde byla, vynaložiti kázal sám zdravý rozum, tím více povolání a zaměstnání obžalovaného, dlužno spatřovati zavinění obžalovaného

podle §§ 335 a 337 tr. zák., kterážto ustanovení, aniž by mezi jednotlivými druhy zavinění rozlišovala, prohlašují trestným každého, kdo zaviněně přivodí nebo zvýší nebezpečí pro cizí tělo nebo život. Takovéto zavinění vzal soud u obžalovaného za prokázáno a netrpí výrok ten omylem, podrobí-li se přezkoumání na podkladě skutečností, nalézacím soudem zjištěných. Obžalovaný nemůže se ku svému ospravedlnění odvolávat na to, že svědek Rudolf Č. před ním upozornil lidi u skladiště pracující, že se bude posunovati. Dle jediné směrodatného vyličení tohoto svědka stalo se upozornění způsobem shora uvedeným, vztahovalo se na blížící se prvý vůz, jenž po odvážení se přibližoval, kdežto ku posunování, jež mělo v zápětí náraz, došlo teprve asi za $\frac{3}{4}$ hodiny. Tu bylo zapotřebí dáti znovu výstražné znamení a byl k tomu povinen zejména obžalovaný, jenž byl tehdy řídicím posunovačem, a měl tak učiniti způsobem předepsaným a stavem věci vyžadovaným. Jak nutným bylo takto postupovati, ukazuje nejpáději udavší se úraz. Pravdu má stížnost, že doprava na dráze žádá od každého jednotlivce, aby sám byl opatrný a věnoval službě patřičnou pozornost, a že takovou pozornost vynakládati byl povinen také poškozený František V. Leč nalézací soud nezjišťuje jednak zavinění tohoto poškozeného, jednak vyslovuje ve shodě se zákonem, že ani sbíhající se spoluzavinění jeho by nebylo způsobitým obžalovaného omluviti. Neboť ku trestnosti dle §u 335 tr. zák. se nevyžaduje, by protizákonný výsledek nastal výhradně jen opomenutím obžalovaného. Stačí naopak, že mezi výsledkem a opomenutím obžalovaného je vůbec příčinná souvislost a že obžalovaný uskutečnil, byť i jen jednu z podmínek, které v daném případě měly v zápětí neštěstí. Z oněch zjištění a úvah plyne zároveň, že o příčinné souvislosti mezi opomenutím obžalovaného a poškozením V-ovým nemůže býti nejmenší pochybnosti. Rozsudek ji též zjišťuje, i dlužno odpor stížnosti ve směru tomto odmítnouti. Neboť, kdyby se byl obžalovaný řídil dle předpisů, po případě dle přirozeného rozumu, nebylo by dle dohady lidského k neštěstí došlo, ježto zavčas a řádně varovaný V. byl by na posunování upozorněn, nebyl by se třeskem narazivších se vagonů zalekl a následkem šubnutí z leku nebyl by býval zachycen šroubem a stržen pod kolo vagonu. Právní posouzení věci odpovídá proto stavu věci i zákonu.

II. Pokud jde o zmatečnící stížnost obžalovaného Jakuba Z-a, opírající se o důvody zmatečnosti čís. 4 a 9 a) §u 281 tr. ř., stačí k posouzení věci zcela příslušné předpisy a skutková zjištění nalézacího soudu. Nalézací soud zjišťuje na základě předpisů pro službu posunovací, že se kolej, na níž se vagony posunují, má zajistiti dvěma zarážkami (t. zv. čubami). To potvrdili též svědek H. a Václav U. Předpisu toho bylo tím spíše dbáti, ježto v osudný den přšlo a kolejnice byly vlhké. Stanovíť bod 11 odstavec druhý přílohy 3 »O používání zarážek« k předpisu pro službu posunovací Skl. čís. 762 z roku 1922, že, jsou-li kolejnice vlhké, mají se pokládati na téže koleji 2 zarážky. Po skutkové stránce běže soud za prokázáno, že obžalovaný použil jenom zarážky jedné. Právem usuzuje již z tohoto nešetření služebních předpisů, že obžalovaný dopustil se všeobecného porušení povinností

o bezpečnostních opatřeních při provozování jízdy železniční a že již takto prohřešil se proti zákazu Šu 432 tr. zák. Námitka obžalovaného a stížnosti, že používá se všeobecně zarážky jedné a že i svědek H., vrchní revident státních drah, potvrdil, že jedna zarážka vykoná tutéž službu jako zarážky dvě, musí zůstat bez úspěchu. Není dovoleno zřízení uvažovati o tom, zda šetření předpisů dle okolností je zapotřebí čili nic, a není mu dovoleno, předpis plnit neb porušit dle toho, předvidá-li nebezpečí pro lidi čili nic. Dle své služby musil obžalovaný vědět, že předpisy jsou vydány proto, aby zamezily nebezpečí pro lidskou bezpečnost. Jestliť přikázané opatření zajisté výsledkem životních zkušeností, že, i když snad nebezpečí zcela neodstraňuje, přece je aspoň značně zmenšuje. Služební předpisy měnit jsou oprávněni jen činitelé k tomu povolání a nikoli podřadný výkonný úřad. Tolik zkušenosti a postřehu lze, ba musí se předpokládati o obžalovaném jako člověku soudném a jako zřízení, jenž předpisy znáti je povinen. Lichou je též obrana stížnosti, že nebylo dokázáno konkrétní nebezpečí, neboť kdyby se byl obžalovaný zachoval přesně dle předpisu a položil zarážky dvě, nemusil se první odvážený vůz, jenž jedinou, obžalovaným položenou zarážku z kolejnice odhodil, dostat v nejbližší blízkost vozů u skladiště vykládaných a nemusilo pak po případě při spojování odvážených vagonů dojíti vůbec k nějakému nárazu na vagony u skladiště stojící. Právem uznal proto nalézací soud, že používáním jen jedné zarážky m ů ž e býti porušena tělesná jistota, poněvadž již toto opomenutí samo o sobě stačí, by tělesná bezpečnost byla při nejmenším aspoň zaviněně skutečně ohrožena. Dle toho je právní posouzení věci bezvadné a to i potud, že vystihuje správně i subjektivní vinu obžalovaného Z-a, což bylo při veřejném roku obhajobou obžalovaného popíráno. Podle zjištěného stavu věci není pochyby o tom, že obžalovaný Z. znal předpisy své služby, podle nichž mělo býti srážce zabráněno, a že mu bylo podle celé zjištěné situace již známo, že je zde nebezpečí pro tělesnou bezpečnost určitých lidí, takže veškerá zjištění napadeného rozsudku vystihují, byť ne výslovně, přece obsahem svých zjištění subjektivní vinu tohoto obžalovaného.

Z posavadních úvah vyplývá i věcná bezpodstatnost uplatňovaného důvodu zmatečnosti čís. 4 Šu 281 tr. ř. Pokud jde o důkaz znalci z oboru provozu železničního, nabízela jej obhajoba z toho důvodu, že, když stroj se blíží ku stojícímu vozu, zarážka u něho již býti nemá. Důkaz ten byl právem zamítnut. Nejednáť se v daném případě o to, co by mělo býti dokázáno, nýbrž jde o to, zda obžalovaný jednal dle předpisu, když k zachycení odváženého a pohybujícího se vozu použil zarážky jen jediné. Co se tkne dalšího důkazu, navrhovala obhajoba slyšení náměstka přednosty Františka Š-y a vrchního inspektora Františka S-y o tom, že na místě, kde se nehoda přihodila, používalo se vždy jen 4 zarážek a že i po úraze ještě zůstaly tam jen 4 zarážky a to proto, poněvadž jedna zarážka u jednoho vozu vykoná tutéž službu jako zarážky dvě. Bezúčelnost provádění tohoto důkazu prokazují však již hořejší úvahy. Pokud stížnost v této souvislosti uvádí, že bylo povinností přednosty stanice (zastupujícího ho úředníka dozorčího), denně se pře-

svědčičti zda zarážky jsou v dostatečném počtu a v dobrém stavu a případné závady odstraniti, a pokud snaží se vinu převaliti na orgány druhé, neuplatňuje tu okolnosti právně závažné, poněvadž případné spoluzavinění osob jiných nemůže zjištěné zavinění obžalovaného vyloučiti. Nehledě k tomu, potvrdili svědkové H. a U., že hlásiti a postarati se o potřebné zarážky bylo povinností obžalovaného. Není proto dán ani důvod zmatečnosti čís. 4 Šu 281 tr. ř. Bezdůvodnou zmateční stížnost i tohoto obžalovaného bylo proto zavrhnouti.

Čís. 1541.

Házení kamenů do místnosti.

Skutková podstata zločinu podle Šu 85 písm. b) tr. zák. předpokládá po stránce subjektivní, že úmysl pachatelův směřoval k tomu, by způsobil vlastníku věci, činem dotčené, majetkovou újmu.

Nezáleží na tom, zda bylo nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí přivoděno pachatelovou činností o sobě, či z poškození pochodícího stavu věci, již se činnost dotkla.

(Rozh. ze dne 12. března 1924, Kr II 456/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 13. července 1923, pokud jím stěžovatelé byli uznáni vinnými zločinem zlomyslného poškození cizího majetku podle Šu 85 písm. b) tr. zák.

Důvody:

S hlediska formálního zmatku čís. 5 Šu 281 tr. ř. uplatňuje stížnost, že nejsou uvedeny žádné důvody pro výrok, že stěžovatelé poškodili majetek Viktora S-y zlomyslně, a že je závažný rozpor mezi tím, co v této otázce jednak vyslovuje rozsudkový výrok, jednak uvádějí rozhodovací důvody. Avšak z obsahu stati, již stížnost tyto výtky rozvádí, je zřejmo, že stížnost nenapadá onen výrok o zlomyslnosti stěžovatelů jako výsledek skutkově zjišťovací činnosti nalézacího soudu, jako výraz jeho volného přesvědčení o tom, k čemu úmysl stěžovatelů směřoval, nýbrž že jej napadá jako výrok činnosti právně posuzující, jako výsledek právních úvah nalézacího soudu o tom, zda skutková náležitost pachatelovy zlomyslnosti jest splněna tím, co bylo v rozhodovacích důvodech zjištěno o směru a obsahu vůle stěžovatelů. Vždyť stížnost ani netvrdí, že nalézací soud, zkoumaje a rozhoduje, zdali a jaký úmysl stěžovatelů jest výsledky hlavního přelíčení prokázán, postupoval způsobem, který je stížen některou z vad v čís. 5 Šu 281 tr. ř. vypočtených, nýbrž srovnává to, co rozhodovací důvody berou o úmyslu obžalovaných za prokázáno, s napadenou větou rozsudkového výroku, a dokazuje, že ona zjištění nenaplní pojmu zlomyslnosti. Dotčené vývody nedoličují tudíž číselně dovolávaného formálního zmatku čís. 5 Šu 281 tr. ř., nýbrž poukazují ku hmotněprávní námitce, že odsuzující výrok není ohledně znaku zlomyslnosti opodstatněn skutkově zjišťovacími výroky rozhodovacích dů-